

Seminar : “Arbeidsveiligheid in Wit Rusland”  
20 en 21 oktober 2012 , Minsk

Het was deze keer voor ons een apart seminar. Namelijk met enige gepaste trots hebben we zaterdag 20 oktober ons 214 pagina's tellende handboek arbeidsveiligheid:

**"Nieuwe Trainers -Vaste Afspraken 2012"** aangeboden aan de BKDP in Wit Rusland. Het is de basis van een instructie methode voor vakbondswerk op het gebied van Arbeidsveiligheid en gezondheid op de werkplek in Wit Rusland . Het is gedrukt in Nederlands en Russisch en beschikbaar op PDF (te downloaden via <http://www.tienetherlands.nl/node/3483>).

Tevens hebben we voor de hierbij behorende trainingen een uitgebreid arsenaal van PowerPoint presentaties ontwikkeld die zijn afgestemd op de Wit Russische situatie. Het seminar had deze keer geen vaste agenda maar we hebben op deze twee dagen onze trainingsmethode aan de hand van vele films en presentaties uitvoerig met de kaderleden besproken hoe zij het boek in het vervolg kunnen inzetten om de veiligheidssituatie op hun werkplek te verbeteren.

De week vooraf aan ons vertrek had al veel media aandacht in Nederland gehad , zoals een groot artikel in het Limburgs dagblad (zie bijlage) en verschillende andere regiokranten, een interview op radio L1 (<http://www.11.nl/nieuws/dsm-werknemers-helpen-vakbonden-wit-rusland#.UJjJ9mf4ZkQ>) en diverse interviews voor de websites van onze eigen bedrijven DSM en Lanxess .

Na een goede reis met een uitstekende maatschappij landen we in Minsk, waar we hartelijk worden ontvangen, we overnachten in hotel Planeta en tijdens het diner wordt veel informatie uitgewisseld, ook wordt de september conferentie Litouwen nogmaals besproken waar wij ook aanwezig waren.

Dag 1:

Het gezelschap bestaat uit 15 technical and safety inspectors waaronder 1 vrouw.

Deze mensen zijn geselecteerd door de vakbonden om de eerste trainers te worden in Wit Rusland op gebied van arbeidsveiligheid. Ons wordt tevens toegezegd dat er op het volgend seminar in december zeker nog zes vrouwen zullen deelnemen. De basis is dus gelegd, in december zullen wij starten met 20 trainers.

Er volgt een korte introductie en iedereen stelt zich voor. Naast de BKDP waren alle onafhankelijke vakbonden , BNP, SPB , SPM en REP vertegenwoordigd, vanuit het hoofdbestuur door de 5 voorzitters. We starten met de opmerking dat we in Nederland ook op trainingen en seminars altijd over de veiligheid van het gebouw praten, vluchtwegen, brandveiligheid enzovoort.

Train the trainer gaat altijd over gevallen die spelen op je eigen werkvloer, hier liggen ook altijd de oplossingen. Er volgt een uitgebreide discussie over heat stress in mijnen, over safety data sheets, over persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) en hoe deze te gebruiken. Ons is wel duidelijk dat bij de trainers een sterke behoefte is voor meer informatie en kennis over persoonlijke beschermingsmiddelen en wij spreken af dat het seminar in december in het teken zal staan van het onderwerp PBM. Dat zal dan behandeld worden met de methode vanuit het handboek .

Ton geeft aan dat de website van train the trainer definitief is vervangen door een “Secret” Page on Facebook. Alle trainers zullen toegang krijgen tot deze page. Vraag en antwoord

zal via deze page plaatsvinden. Ton is beheerder en zal in overleg met BKDP connecten. In december zullen verdere afspraken worden gemaakt..

De portefeuille “Scholing “ Binnen BKDP is nu in handen van Wladimir. Hij wordt hierin verantwoordelijk voor het proces Train The Trainer in Belarus, Wladimir stemt hierin toe.



Na de koffie break volgt de officiële boekpresentatie. We starten met een 6 minuten durend filmpje, Russisch ondertiteld en wat we hebben opgenomen op DSM , hierin vertellen we wie we zijn ,waar we werken en hoe we op het idee van het boek zijn gekomen en hoe het is samengesteld. (te zien via: <http://www.tie-netherlands.nl/node/3530>)

Dat laten we volgen door een presentatie die Ton heeft gemaakt met nieuwe media genaamd “PREZI” Hierin wordt het idee van de training en hoe het idee is ontstaan verder uitgelegd . Uit de zaal komt de vraag ons levensverhaal te vertellen, waar we graag gevolg aan geven.

Dan worden de voorzitters van de vakbonden uitgenodigd om naar voren te komen . Het eerste boek wordt uitgereikt aan de vice voorzitter van de BKDP Siarhei Antusevich die uit naam van de voorzitter Alexander Yareshuk het boek in ontvangst neemt. Daarna volgen de overige voorzitters.

Er volgt er een kort woord van dank door Siarhei.

Hij bladert door het boek en geeft aan dat hier een megaklus is geklaard door onze kameraden uit Nederland. De werknemers in Belarus zullen hier veel voordeel uit gaan halen. Namens alle werknemers is hij ontzettend dankbaar dat er nu een handboek is als basis voor training op gebied van arbeidsomstandigheden. Dan delen we het boek persoonlijk uit aan alle nieuwe trainers, waarop een signersessie volgt.



Ton geeft nog een korte uitleg van het plan vanaf 8 december. We starten dus met zo'n 20 trainers, het zullen steeds dezelfde trainers zijn en aan het eind van de trainingen zullen jullie ons niet meer nodig hebben maar gaan jullie zelf trainers opleiden volgens onze methode. Centraal zullen we werken vanuit de BKDP. En vanuit Minsk zullen de trainers mensen opleiden in alle regio's.

Vanuit de mijnwerkersvakbond wordt aangegeven erg enthousiast te zijn en het een goed idee te vinden en haast niet te kunnen wachten tot december. Ze zouden graag het seminar in Soligorsk willen houden. Wij geven aan dat dit de BKDP bepaald.

Hierna volgt een discussie over risico's binnen de bedrijven. Wij beschrijven hoe je dit met het boek kunt aanpakken, de rol van de vakbonden hierin, het hebben van een "policy" door de 12 modules samen te vatten in de 'master checklist' en hierdoor een risico inventarisatie en evaluatie met plan van aanpak te maken. We hebben het ook over gezondheid en de gezondheid risico's bij werken met gevaarlijke stoffen. En steeds ligt er een belangrijke taak voor de vakbonden.

Het wordt een moeilijke weg vaak van twee stappen vooruit en vaak weer een stap terug. Heel vaak zijn niet de werkgevers het belangrijkste struikelblok maar vaak ook de eigen collega's.

In de middag draaien we veel safety films vertellen over gevaren als werken met stikstof. Laten de trainers deze onderwerpen ook opzoeken in het boek. Het gevaar van gegaste containers met methyl bromide wordt ook besproken. Voorbeelden van verkeerde aanvalsplannen van brandweer wordt besproken. We hebben diverse persoonlijke beschermingsmiddelen meegenomen en presenteren een scala van handschoenen, overalls. Ook laten we diverse soorten gehoorbescherming zien van gehoorcapen tot autoplastieken die ik met schoonmaakset compleet had meegenomen om te laten zien. Er is ontzettend veel belangstelling en er worden veel vragen gesteld. Mijn autoplastieken worden gefotografeerd om te eisen in Belarus kali. Hier is men in onderhandeling voor betere gehoorsbescherming en de autoplastieken spreekt hen wel aan.

Dan gaan we over tot de evaluatie van dag 1.

Highlights zijn :

- De ijsbergtheorie (die we hadden omschreven) vond men verhelderend en dat aan de basis van ieder ernstig ongeval een veelvoud van gebeurtenissen ligt. Mij is duidelijk dat we nog niet genoeg kennis hebben om dit te doorgronden. We werken in omstandigheden, waarvan we de risico's nog niet kennen. Goed dat we nu dat boek hebben. In de bedrijven hebben we zeer gevaarlijke producten welke ons leven zwaar kunnen beschadigen. Ik ben er klaar voor, ik wil meer weten.

- “Wij van Belarus Kali hebben een voorstel, volgende keer bij onze meeting willen wij graag meer weten over bescherming.” Ton stemt toe en wij zullen een presentatie hierover maken, ook nemen we dan de allernieuwste ontwikkelingen mee en ook het handboek persoonlijke beschermingsmiddelen wat in de industrie wordt toegepast. En ook voorbeelden van goede aanpak bij chemische verbrandingen zullen wij laten zien.

- Wij praten over kennis, maar werknemers hebben dit hier niet. In een ‘rescue team’ bijvoorbeeld ben je verantwoordelijk voor je zelf. Als er wat gebeurd in Belarus wil de regering dat we snel vergeten, we leren niet we krijgen hier geen kans voor. Neem Chernobyl, niet alleen brandweer teams stierven, maar ook medische teams vanwege het niet hebben van de juiste kennis jezelf te beschermen. En zo zijn er meer voorbeelden zoals de Radar plant explosion waarbij 300 mensen stierven. Het is onze plicht om de werknemers de ‘basic safety’ te leren en de ijsberg kleiner te maken.

- “Ik was in een seminar van Ton en Wim in 2009 en het onderwerp was heat stress. Ik vertelde bij terugkomst op de werkplek mijn collega mijnwerkers over alle nieuwe informatie. Zij keken heel moeilijk, en wisten niet wat ze er mee aan moesten, maar iedere keer dat we uit de mijn kwamen sprak ik er weer over wat ik had geleerd op het seminar. Nu is het zo dat mensen luisteren, zelfs de oudere generatie en zelfs met vertrouwen. In onze mijn ligt de gemiddelde leeftijd van overlijden op 49,5 jaar. Maar hoe kunnen we dit aanpakken zeiden we tegen elkaar. Op dit moment nemen we geregeld temperatuur en luchtdruk metingen en is er een man aangesteld die verantwoordelijk is om dit te bewaken.”

Ton verwijst naar ons hoofdstuk in het boek speciaal voor de mijnen: “Blijf je altijd afvragen wat is onze gemiddelde leeftijd want sterven bij 47, 48, 49 is niet normaal.”

- Een vrouwelijke trainer: “Het is de eerste keer dat ik dit mee mag maken. Als ik terug kom op mijn werkplek ga ik in gesprek met de overige safety inspectors en we zullen zien wat we kunnen doen.” Ton haalt aan dat we in het boek een speciaal onderwerp hebben. Veiligheid en zwangerschap. Ze geeft aan dat ze heel intensief het boek zal bestuderen met haar collega's. Ze heeft veel geleerd.

- “Ik heb veel internationale informatie, ik heb het boek doorgenomen. De regering zegt altijd alles is in orde en nooit hadden we weerwoord, maar nu is er een methode train the trainer wat ons kan helpen de juiste discussie te voeren met werkgevers en overheid Bedankt hiervoor.”

- “Ik bekijk het boek en ik denk: wat veel artikelen en onderwerpen, en wat weet ik Weinig! Verschrikkelijk denk ik dan, maar op dit moment heb ik vertrouwen dat we alles beter kunnen aanpakken. Op dit moment alle safety and health kennis is eigendom van werkgevers. Iedereen is er bang voor. Maar met deze training van BKDP leren 15 tot 20 trainers problemen aanpakken met meer kennis als de werkgever zelf Ik ga er een artikel over schrijven.”

Dan volgt een afsluitwoord door Wladimir, Ton geeft nog aan het is niet in een dag overwonnen training is de eerste stap, de tweede stap doen we morgen.

## Dag 2: **Een historische dag voor BELARUS.**

Op dag 1 is al geschiedenis geschreven door het boek, vandaag wordt het **National Trainings Committee On Safety and Health in Belarus** officieel opgericht. Er wordt afgesproken dat dit in de komende tijd verder wordt uitgewerkt.

De dag zal verder in het teken staan van diverse toespraken en meningen.

Een 'technical and safety inspector' uit de mijnen neemt het woord:

“Uit naam van de groep uit Soligorsk en ook zijn persoonlijke dank gaat uit voor het zeer professionele werk en uiteraard ook het maken van het boek. Ten tweede we hebben instructies, heel veel instructies We werken met heel veel gevaarlijke stoffen en ondanks alle instructies gebeurt er veel. Mensen die arm of been missen door een ongeval en dit jaar al vier doden. Ik zelf zit in een commissie die na een incident dit aan de familie moet gaan vertellen dat de dierbare collega niet meer leeft. En ik ben ziek, moe en ik kan er niet goed tegen om weer met de familie te praten als iemand sterft. Hoe lang blijven we nog praten . Ik steun onze Nederlandse vrienden als ze over veiligheid praten. Als je naar je werk komt denk dan aan je vader/ moeder/ dochter / vrouw. Bedenk dat als je een been of arm mist door je werk, de werkgever je komt bezoeken en je vraagt een papier te tekenen dat het niet op het werk is gebeurd. Dan zal je ruim gecompenseerd worden. Heb je eenmaal getekend dan ben je niet meer van waarde en laat men je vallen, en dan krijg je meestal geen uitkering.”

De emotie neemt de overhand, hij verlaat de zaal.

Vanuit Minsk Truck Compagnie

“Het volgend seminar geef ik meer specifiek informatie over cases in mijn bedrijf. Wat ik weet is dat er dit jaar al 17 heel zware ongevallen hebben plaatsgevonden en dat er ook al bij ons vier doden te betreuren zijn. Ik wil Ton en Wim bedanken voor hun werk, wat ik verhelderend vond is de thuissituatie erbij te betrekken, ik ga het boek goed bestuderen voor betere werkplekken.”

Opmerking uit de zaal:

“Ik ben een nieuwkomer maar hoe bereik ik het best de werknemers? Bijvoorbeeld: er was een vrouwelijke collega en zij had last van stof.

Ton geeft antwoord:

“Zorg voor safety and health in het bedrijf, in de vakbond, maak dan een structuur, zie hiervoor het boek. De reden dat ik er na 30 jaar nog ben is vier kleine successen en vier grote successen. In het begin noemde ze mij gekke man, maar ik vertelde jaar in jaar uit over veiligheid. Ik stopte niet. Nu is het redelijk veilig maar dat heeft wel 30 jaar geduurd. We komen nog eens terug op de ijsbergtheorie, dit is een thema voor de vakbond en een boodschap voor de werkgever. Laten we een gezamenlijk bulletin samenstellen. Er zullen meer vrouwen in moeten deelnemen dan nu. Wij denken aan minimaal vier vrouwen. Ze zullen officieel worden benoemd en deelnemen in de structuur van het congres.”

Dan is het tijd om afscheid te nemen. Het waren energieke weken en ook het seminar was intensief. We vragen de trainers goed het boek te bestuderen en vragen op te schrijven. We kunnen contact houden via Facebook en zien elkaar in december.

**Wim Dekkers**